

SBAB!

Inlåning & Sparande

Nummer 7 2014 • 30 juni 2014

- Hälften av allt sparande i livet sker under 25 år mellan 45-70 års ålder
- Sparandet konsumeras inte upp på ålderns höst
- Sparandet i många låginkomstkommuner är lika högt som i landets främsta rikemanskommuner

Svenska hushållens sparande

Många sparar säkert för att få en bättre ekonomi som pensionärer. När vi tittar på hur kontotillgodohavandena utvecklas kan vi dock inte se att de börjar tömmas i någon större utsträckning efter pensionsdagen. Dessutom presenteras de kommuner där sparandet är högst, totalt och länsvis, slutsatsen blir att inkomstnivån inte har en självklart positiv inverkan på kontosparandet.

” Sparandet ökar inför pensioneringen men pengarna konsumeras inte efter pensionsdagen.

Rapporten baseras på 201 000 sparkonton som finns hos SBAB vilka sammanlagt summerar till ett kapital på 45 miljarder kronor.

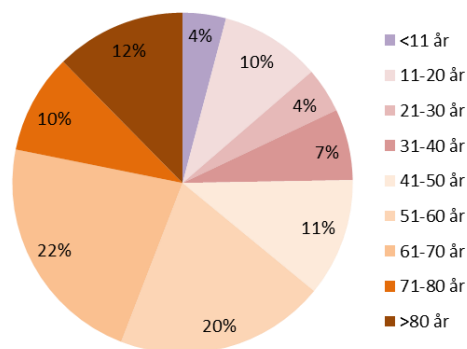
Sparande livet igenom

Ålder har avgörande betydelse för sparandet vilket cirkeldiagrammet till höger visar. Det är under den yrkesverksamma perioden i livet som merparten av sparkapitalet byggs upp.

Cirka 25 procent av kapitalet byggs upp fram till 40 års ålder. Efter 45 års ålder går sparandet in i den mest intensiva fasen vilken håller i sig till 70-årsåldern, hälften av allt sparande under hela livet åstadkoms i under den 25-årsperioden. Perioden kännetecknas av förvärvsarbete eller de första pensionsåren då många har högre pensionsutbetalningar. Det är även den del i livet när barnen lämnar föräldrahemmet och därmed sänks omkostnaderna i hushållet. Illavarslande preliminära pensionsbesked kan också vara stressande och öka sparmotivationen när pensionsdagen inte längre känns lika avlägsen.

En effekt av prisökningarna på bostadsmarknaden är också att då denna åldersgrupp ofta debuterade på bostadsmarknaden på 70-, 80- och 90-talen, och därför kunnat köpa bostaden betydligt billigare än senare generationer, kunnat dra nytta av lägre räntekostnader vilket ökat sparutrymmet drastiskt. En konsekvens av det kan också bli att de yngre generationerna inte kommer att kunna kontospara lika mycket då en större del av inkomsten måste gå till räntor och amorteringar.

Fördelning av sparande över livet per åldersintervall

Cirkeldiagrammet visar andelen av livets totala sparande (i kr) som sker i respektive åldersintervall. Som exempel; Om en genomsnittsperson under livet spar 100 000 kr så kommer han/hon i genomsnitt att spara 20 000 av denna summa mellan 51-60 års ålder.

Sparkurvan pekar uppåt under hela livet

Ett annat sätt att visa sparandets utveckling är genom en kurva över totalt genomsnittligt kontotillgodohavande i femåriga åldersgrupper.

Precis som i cirkeldiagrammet på föregående sida visar diagrammet till höger att livets sparande kan delas in i tre övergripande faser. Först infaller perioden upp till 45 år med en stabil men svagare tillväxt då knappt 30 procent av livets besparingar åstadkoms, denna följs av de intensiva 25 åren fram till 70 år som står för 50 procent av livets sparande.

Besparingarnas tillväxt avtar sedan av förståeliga skäl, och besparingarna minskar till och med i nominella tal i åldern 71-75 år då ett marginellt fall sker. Efter 75 års ålder vänder dock kurvan åter upp och besparingarna är som störst sist i livet. Förklaringen till den sista branta stigningen i slutet av livet är troligen främst bostadsförsäljningar och dödsfall. När livskamratens försvinner samlas hela hushållets besparingar på en person vilket i statistiken ser ut som ökat sparande. Detta sker samtidigt som kvinnors sparande ökar relativt männens vilket då förklaras av att kvinnor oftast överlever sina män.

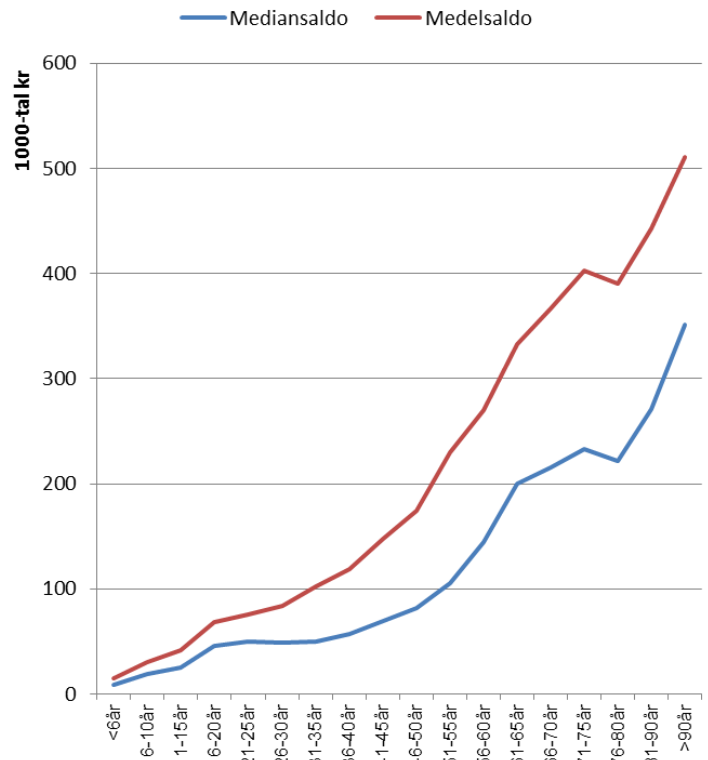
Sparande sker inte för framtida konsumtion

Slutsatsen av detta sparbeteende är att de flesta sparare inte har någon ambition att spendera sina besparingar själva.

Det "ökade" konsumtionsutrymmet som sparandet har genererat efter pensionsdagen beror därför främst på att man slutar spara - inte på att man använder sparade medel. Sparandets tycks därmed främst gynna nästkommande generation genom arv.

Frågan man kan ställa sig är då om detta även var det ursprungliga syftet med sparandet, eller om det ändrades under livets gång?

Genomsnittligt kontosaldo per åldersgrupp (1000-tals kronor)

Genomsnittligt sparande per kommun

I den övre tabellen till höger presenteras topplistan över de 20 kommuner där det genomsnittliga sparandet är högst. Kommuner med få konton har exkluderats liksom extremvärden. I mittkolumnen visas den nationella rank som kommunen uppnått. Högerkolumnen anger hur den genomsnittliga inkomstnivån är i kommunen, relativt det nationella genomsnittet.

Den nedre tabellen visas de kommuner per län där den genomsnittliga behållningen på SBAB:s konton är störst.

I toppen av statistiken återfinns inte oväntat Danderyd som brukar toppa alla sammanställningar av ekonomiskt välstånd i landet. På dessa listor brukar dock Danderyd i obruten följd följas av ytterligare ett antal kommuner i Storstockholm och Stormalmö. Denna tendens är dock inte alls lika tydlig när det gäller kontospårande, även om Lidingö och Vaxholm ligger högt.

Utmärkande är istället att fyra småländska kommuner återfinns på tio-i-topplistan, mot tre från Stockholms län, vilket uppmärksammar fenomenet som presenterades i rapporten "Sparande och inlåning 4:2014" där smålänningar kunde påvisas vara mest sparsamma i landet.

Som högerkolumnen visar återfinns både hög och låginkomstkommuner på topp-20 listan. Kommuner med genomsnittlig inkomstnivå under det nationella genomsnittet står dock för den övervägande andelen genom 13 av de 20 kommunerna på listan. Det finns alltså inget tydligt samband mellan inkomst och kontospårande.

Största sparandet per län

Danderyd toppar statistiken i Stockholm och Vellinge i Skåne, därutöver finns det dock ganska många överraskningar. Som exempel på detta kan Ljungby, Tranås, Säfte, Arboga och Östhammar nämnas där det i samtliga fall finns andra kommuner i respektive län med klart högre inkomster.

Ljungby som återfinns på andraplatsen nationellt har en genomsnittsinkomst på 250 300 kr vilket är något under genomsnittet i det egna länet och klart under det nationella som 2012 låg på 270 300 kr. Åre som ligger på sjätteplatsen nationellt har en genomsnittsinkomst på endast 235 500 kr.

I många län är inkomsterna störst i residensstaden, i listan till höger återfinns dock bara tre av 21 residensstäder, nämligen Karlskrona, Linköping och Örebro.

Kommuner med störst genomsnittligt tillgodohavande*

Kommun	Nationell rank	Inkomstnivå relativt nationellt genomsnitt**
Danderyd	1	81%
Ljungby	2	-7%
Lidingö	3	53%
Vellinge	4	35%
Vaxholm	5	24%
Åre	6	-13%
Tranås	7	-11%
Västervik	8	-11%
Alvesta	9	-9%
Båstad	10	-1%
Kristianstad	11	-9%
Säfte	12	-14%
Skellefteå	13	-5%
Täby	14	45%
Trosa	15	12%
Flen	16	-13%
Värnamo	17	-1%
Vetlanda	18	-8%
Lomma	19	34%
Alingsås	20	-1%

Kommun per län med störst genomsnittligt tillgodohavande*

Län	Kommun	Nationell rank
Stockholms län	Danderyd	1
Kronobergs län	Ljungby	2
Skåne län	Vellinge	5
Jämtlands län	Åre	6
Jönköpings län	Tranås	7
Kalmar län	Västervik	8
Värmlands län	Säfte	12
Västerbottens län	Skellefteå	13
Södermanlands län	Trosa	15
Västra Götalands län	Alingsås	20
Blekinge län	Karlskrona	25
Norrbottnens län	Kalix	26
Dalarnas län	Ludvika	28
Hallands län	Laholm	31
Gävleborgs län	Sanviken	33
Gotlands län	Gotland	34
Östergötlands län	Linköping	41
Västmanlands län	Arboga	43
Uppsala län	Östhammar	57
Örebro län	Örebro	67
Västernorrlands län	Örnsköldsvik	79

*Konton med extremt höga eller låga tillgodohavanden har exkluderats för att inte låta det ge en felaktig bild. Därutöver har även kommuner med färre än 100 kontohavare exkluderats av samma orsak.

**Inkomster enligt 2012 år taxering (SCB)

SBAB!

**För frågor eller information om Inlåning & Sparande,
vänligen kontakta:**

Tor Borg, Chefsekonom SBAB
Telefon: 0766-118 09 02, tor.borg@sbab.se

Karin Hellgren, Presschef SBAB
Telefon: 0706-68 38 24, karin.hellgren@sbab.se

Andreas Leifsson, analytiker SBAB
Telefon: 070-788 99 45, andreas.leifsson@sbab.se

